

تأثیر هوش معنوی در مدیریت آموزشی

فرشته خداین*^۱ و رمضان جهانیان^۲

۱ دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، البرز، ایران

۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، البرز، ایران

* نویسنده مسئول: sanjarip82@gmail.com

چکیده

مدیریت یک سازمان یکی از چالشهای مهم دنیای سازمان فعلی و آینده به شمار می آید و این به آن دلیل است که جهت دهی مسیر سازمان از طریق تفکر و عمل مدیران، امکانپذیر است. یکی از شایستگی های محوری که موجب موفقیت سازمان از جمله سازمان های آموزشی می شود، هوش مدیران است. مدیران نیازمند پرورش هوش خود در تمام سطوح هستند تا بتوانند وظیفه شان را به طور متوازن و همه جانبه به انجام برسانند. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر هوش معنوی در مدیریت آموزشی از طریق مطالعات کتابخانه ای و با مراجعه به مقالات و تحقیقات انجام شده در این زمینه است.

واژگان کلیدی: هوش معنوی، مدیریت آموزشی، سازمان آموزشی.

مقدمه

امروز جهان در حال پیشرفت در هر زمینه مطالعاتی است، اما ما همچنان با بحران ارزش مواجه هستیم. علیرغم داشتن مدرک تحصیلی عالی، برخی افراد درگیر تروریسم بی رحمانه و سایر فعالیت های ضد اجتماعی هستند. مدارک تحصیلی یک فرد ارزش فرهنگی و شهروندی ایجاد نکرده است. این سطح پایین هوش معنوی را نشان می دهد. آنچه امروزه در دنیای معاصر کمبودش احساس می شود معنویت است. این خلأ در جهان غرب بیشتر است. آنان در مادیات و از معنویات فاصله گرفته اند و در شهوات غوطه ور شده اند. در واقع یکی از بهترین راهها در برون رفت از این انحرافات، تغییر در دیدگاه افراد و مخصوصا دانش آموزان با تکیه بر مفاهیمی چون هوش معنوی است. آموزش و پرورش یک برکت برای بشریت است. تمام پیشرفت و رونق فرهنگ و تمدن بشر به دلیل آموزش و پرورش است. بدون آموزش، این جهان در یک تاریکی فکری قرار گرفته است. این جایی است که نقش آموزش اهمیت بیشتری پیدا می کند. مدیریت آموزش امروز در محدوده محیط اجتماعی پویا عمل می کند و هدف اصلی آن انتقال و تحریک دانش، مهارت ها و رفتارهای "مطلوب" دیگر در میان اعضای جامعه است (جرج و ویسوام، ۲۰۱۳). در این مقاله اهمیت هوش معنوی و تاثیر آن در مدیریت آموزشی مورد بحث قرار خواهد گرفت.

پیشینه نظری تحقیق

مفهوم هوش معنوی

پس از تاریخ طولانی تحقیق، هنوز تعریف استانداردی از هوش معنوی وجود ندارد. این نشان می دهد که این مفهوم تقریباً توصیف شده است، اما نمی تواند به طور کامل تعریف شود. این پدیده توسط متخصصان و روانشناسان مختلف در زمینه های مختلف تعریف و اندازه گیری شده است. در بین تعاریف مختلفی که توسط متخصصان و روانشناسان مختلف پیشنهاد شده، شباهت های بسیاری وجود دارد. این مشاهدات مختلف به ما امید می دهند که تعریف یکپارچه و جامع برای سیستم های دلخواه امکان پذیر باشد (بخشی، ۲۰۱۶). طبق نظر گاردنر^۳ (۱۹۹۹)، این مفهوم تفسیرهای مختلفی را در بین فرهنگ های مختلف به وجود آورده است (گاردنر، ۱۹۹۹). کمک های گاردنر به بحث های اطلاعاتی و به ویژه تحقیقات کنونی بسیار مهم است. تحقیق مبتنی بر تجربیات او نه تنها شامل کودکان با استعداد و باهوش، بلکه بچه های معمولی و بزرگسالان و نیز افراد آسیب دیده مغزی را نیز در بر می گیرد. او نتیجه گیری می کند که اطلاعات را نمی توان به یک عدد در یک آزمون محدود کرد. به دلیل تعریف گسترده اش از انواع دیگر هوش، او جنبه متفاوتی از هوش به نام هوش معنوی را تعریف کرده است (بخشی، ۲۰۱۶).

بیشترین مطالعات صورت گرفته در حوزه هوش معنوی مربوط به رابطه دین و معنویت با سلامت روان است. طبق پژوهشهای انجام یافته بین معنویت با رضایت و هدفمندی زندگی، سلامت و بهزیستی رابطه مثبت وجود دارد، اما در چند سال اخیر، جنبه جدیدی از معنویت به نام هوش معنوی مورد توجه روانشناسان قرار گرفته است. هوش معنوی پارادایم جدیدی است که بعد از هوش چند گانه گاردنر که در سال ۱۸۹۳ در کتاب چارچوبهای مغز آورده بود، ظاهر شد. سیسک و تورنس (۲۰۰۱) ریشه هوش معنوی را نوشته های باستان و عرفان شرق می دانند. آنها به تأثیر صوفیه، اسلام، بودا و نائوئیسم اشاره کرده اند (کریچشن، ۲۰۰۸؛ به نقل از منصوری و همکاران، ۱۳۹۵). مفهوم هوش معنوی که در دهه های اخیر مطرح شده است دربردارنده نوعی سازگاری و رفتار حل مسأله است که بارزترین سطوح رشد را در حیطه های مختلف شناختی، اخلاقی، هیجانی، بین فردی و غیره شامل می شود و فرد را در جهت هماهنگی با پدیده های اطرافش و دستیابی به یکپارچگی درونی و بیرونی یاری می نماید (نقدی کلیشمی و همکاران، ۱۳۹۵). همانطور که هوش هیجانی به عنوان مجموعه ای از توانایی هایی که بر منابع و اطلاعات هیجانی مبتنی است، تعریف می شود (مایر، سالووی و کاروسو، ۲۰۰۴)؛ هوش معنوی مجموعه ای از توانایی هایی است که بر منابع معنوی پیوند می

1George & Visvam

2Bakhshi

3Gardner

4Mayer, Salovey, & Caruso

خورد(ایمونس، ۱۹۹۹). علاوه بر این، وی اظهار داشت که هوش معنوی به عنوان "استفاده انطباقی از اطلاعات معنوی برای تسهیل حل مسائل روزمره و دستیابی به اهداف هدف است" (ایمونس، ۲۰۰۰، ۴).

از منظر نوبل (۲۰۰۰) هوش معنوی یک استعداد ذاتی بشری می باشد. از نظر سیسک و تورنس (۲۰۰۱) هوش معنوی به عنوان یک خودآگاهی عمیق که در آن فرد بیش از پیش از ابعاد خویشتن آگاه می شود است. تیری (۲۰۰۶) تأکید می کند که در مراحل تطبیق با محیط اطراف هوش معنوی نقش برتری نسبت به هوش هیجانی دارد. لوین (به نقل از حسینی و همکاران، ۲۰۱۰) استفاده از هوش معنوی را فراتر از حواس پنج گانه انسان می داند و اینکه هوش معنوی رأی منطق و دلیل است که می تواند معنا و ارزش زندگی هر کس را تعیین کند. در تعریف دیگری، کینگ (۲۰۰۸) معتقد است که هوش معنوی مجموعه ای از توانایی های ذهنی است که براساس جنبه های غیرمعمول و برتری از زندگی مانند درک شخصی، تفکر عمیق موجود و گسترش معنا است. به نظر وی، هوش معنوی شامل چهار جزء تفکر وجودی انتقادی، تولید معنای شخصی، آگاهی متعالی و گسترش حالات آگاهانه است. طبق نظر بوول (۲۰۰۴) هوش معنوی شامل هفت مرحله است: آگاهی، معنا، ارزیابی، تمرکز، چشم انداز، طرح ریزی و مأموریت. هوش معنوی که توسط ویگل ورت (۲۰۰۶) تعریف شده است، توانایی رفتار و حکمت و عفو است تا زمانیکه صلح داخلی و خارجی با توجه به شرایط (بی اعتمادی) حفظ شود.

هوش معنوی در نظام آموزشی

سیستم آموزشی به عنوان ستون فقرات هر جامعه متمدن شناخته می شود. بخش های جدایی ناپذیر هر سازمان آموزشی، منابع انسانی هستند که اجرای سیاست ها را تسهیل می کنند. مسلماً معلمان نقش مهمی در این امر ایفا می کنند. آنها نه تنها به عنوان راهنمایی برای کسب دانش عمل می کنند، بلکه ارزش های اجتماعی را به وجود می آورند و باورهای فرهنگی جامعه را تغییر می دهند. بر این اساس، موفقیت یا شکست هر نظام آموزشی در دستیابی به اهداف پیش بینی شده، به شدت بر توانایی و کیفیت معلمان بستگی دارد (رخساری و همکاران، ۱۳۹۶).

هوش نقش مهمی در آموزش دارد. علاوه بر این، آموزش و پرورش راه ها و ابزارهایی برای دستیابی به پیشرفت هوش و قدرت فراهم می کند. رهبر اصلی این پروسه معلم است. بنابراین معلمان باید به اندازه کافی عاطفی و معنوی بالغ شوند تا با نیازهای معنوی دانش آموزان مقابله کنند معلمان بر شخصیت دانش آموزان تاثیر می گذارند. حوزه های احساسی، منطقی، اجتماعی و معنوی آنها تاثیر زیادی بر توسعه کودکان دارند. فقط معلمانی که از لحاظ معنوی هوشمند هستند، می توانند دانش آموزان را تشویق کنند. برآورد ابعاد آموزشی مهم، پایه ای برای ارزش گذاری موسسات آموزشی است (لینارس و لستر، ۲۰۰۶). برآورد آموزشی می تواند به عنوان یکی از مهمترین ارزیابی های آموزشی محسوب شود. به طور مداوم ارزیابی موفقیت تحصیلی دانش آموزان در دوران تحصیل و عوامل تحلیلی آن، یکی از پایه های مهم و قابل پیش بینی بهبود سیستم آموزشی، به ویژه در دانشگاه ها است. این امر با بهبود کیفیت آموزشی مواجه است و در نهایت اصلاح و بهبود کارآیی مدیران دانشگاهی را منجر خواهد شد (بختیارپور، ۲۰۰۹).

دانش آموزان روزانه با استرسهای تحصیلی زیادی مواجه می شوند که سلامت روانی و جسمی شان را به مخاطره می اندازد. در چنین شرایطی، منبعی که می تواند به آنها کمک کند، معنویت است زیرا می تواند آنها را در توجه به تجربه های معنوی خود و به کارگیری آن در حل مسائل و درک ارزش و غنای زندگی یاری دهد (حمیدی و همکاران، ۱۳۸۳) استفاده از هوش معنوی آنها را

Emmons

Tirri

King

Bowell

Wiggleworth

Leenaars & Laster

Bakhtiarpoor

قادر می سازد تا برای حل مشکلات با شیوه نگرش معنوی اقدام کنند و به حقیقت رسیده و احساس شادکامی نمایند. وقتی افراد احساس شادی کنند، خلاقتر و کارآمدتر هستند و می توانند بهتر تصمیم گیری نمایند (غبرائی بناب، ۱۳۸۶). نتایج مطالعه ای درباره ارتباط بین هوش معنوی و میزان شادی دانشجویان نشان داد که افزایش هوش معنوی با افزایش شادی همراه بود (یعقوبی، ۲۰۱۰). به گفته چین و همکاران، هوش معنوی علاوه بر ایجاد موفقیت، صداقت و امید، کارآفرینان را قادر می سازد که واقع بینانه و آگاهانه نسبت به محیط اطراف خود عمل کنند. آنها نتیجه گرفته اند که حضور هوش معنوی یکی از دلایل اصلی است که برخی از کارآفرینان موفق تر از دیگران هستند (چین، رمان، یو و ایز، ۲۰۱۲). همچنین در مطالعه ای که توسط رویز (۲۰۰۵) بر روی "ابعاد معنوی در مدیران آموزشی" در دانشگاه تگزاس ایالات متحده انجام شد، روح پر از تجربیات و آموزش و پرورش به عنوان دو بخش جداگانه در نظر گرفته شد. این مطالعه به دنبال ارائه دانش شناختی و معرفت شناختی برای کشف و درک قدرت بعد معنوی در زندگی مدیران آموزشی موفق است. این مطالعه کیفی و به دنبال کشف رهبران آموزشی موفق در زمینه معنویت برای تقویت اثربخشی آن در مدرسه و عملکرد آن است. بر اساس یافته های اصلی، چهار ویژگی مرتبط با رهبری آموزشی بیان شده است. پاسخگویی و انطباق، برنامه درسی و آموزش، برنامه ریزی و تصمیم گیری، و دخالت جامعه، و این همه مربوط به بعد معنوی است.

پیشینه تجربی تحقیق

بخشی (۲۰۱۶) در مطالعه خود در تلاش برای شناسایی مفهوم هوش معنوی و نقش آن در آموزش و پرورش بوده است. این مطالعه، یک مرور کلی از اطلاعات و انواع و نقش های متناظر هوش معنوی است. در نهایت، نقش آن در آموزش و پرورش ناشناخته مورد بحث قرار گرفته است. یافته ها به طور خاص در آموزش زبان و آموزش عمومی به چشم می خورد. نتایج نشان می دهد اگرچه بسیاری از مباحث مستقلی برای تاثیرگذاری هوش معنوی روی آموزش وجود ندارد ولی بسیاری از روانشناسان و متخصصان اجتماعی غیر مستقیم از تاثیر هوش معنوی در یادگیری حمایت می کنند.

کلانتر کوشه و همکاران (۲۰۱۴) در مطالعه خود به بررسی رابطه بین هوش معنوی و تعهد سازمانی در کارکنان دانشگاههای استان تهران پرداخته اند. نتایج نشان داد که تفاوت معناداری در میزان هوش معنوی و تعهد سازمانی بین مردان و زنان وجود دارد که هر دو در مردان بالاتر است. بین هوش معنوی و تعهد سازمانی میان کارکنان، یک همبستگی قطعی وجود دارد. هوش معنوی بالاتر با تعهد سازمانی بالاتر مطابقت داشت که برای مردان و زنان ثابت شد. علاوه بر این، همبستگی بین هوش معنوی و خرده مقیاس مداوم وجود دارد. این همبستگی نیز در هوش معنوی مردان و در مقیاسهای عاطفی و هنجاری مشاهده شد.

جرج و ویسوام (۲۰۱۳) در مطالعه خود بیان می کند که معلمان ابتدایی در شکل دادن به سیستم های ارزشی دانش آموزان نقش مهمی دارند. فقط یک معلم با هوش معنوی بالا می تواند آنها را به شخصیت های خوب تبدیل کند. در این مقاله اهمیت هوش معنوی و تأثیر آن در افزایش پیشرفت تحصیلی و تدریس و اثربخشی معلمان ابتدایی مورد بحث قرار گرفته است. نتایج نشان می دهد. از طریق هوش معنوی بالا، اثربخشی معلمان بر دانش آموزان می تواند افزایش یابد و این امر آنها را قادر می سازد با دیدن الگوها و روابط وسیعتر در زندگی شخصی و حرفه ای خود آموزش دهند.

بازیار و امیریان زاده (۱۳۹۶) در پژوهش خود به تبیین رابطه بین هوش هیجانی و هوش معنوی با اثر بخشی معلمان آموزش و پرورش شهرستان سپیدان پرداختند. جامعه آماری در پژوهش حاضر معلمان شهرستان سپیدان می باشد که در زمان انجام تحقیق تعداد آنان ۱۱۱ نفر بوده است. نتایج نشان دهنده آن است که بین هوش هیجانی و هوش معنوی با اثربخشی رابطه مستقیم معناداری دارند. تمامی ابعاد هوش هیجانی با اثربخشی رابطه مستقیم معناداری دارد. تمامی ابعاد هوش معنوی بجز توانایی مقابله و تعامل با مشکلات با اثربخشی رابطه مستقیم معناداری دارند. خوش بینی به طور معنیدار قادر به پیشبینی مثبت اثربخشی

میباشد. پرداختن به سجایای اخلاقی به طور معنی دار قادر به پیشبینی اثربخشی می باشد هوش هیجانی و هوش معنوی به طور معنی دار قادر به پیشبینی اثربخشی می باشند.

رخساری و همکاران (۱۳۹۶) در تحقیق خود به بررسی ارتباط هوش معنوی و هوش هیجانی با دو عامل رضایت شغلی و تعهد سازمانی و با استفاده از روش تلفیقی (کیفی و کمی) در بین مدرسین دانشگاهی رشته های زبان انگلیسی پرداختند. نتایج نشان می دهد ارتباط مثبتی بین هوش معنوی با رضایت شغلی و با تعهد سازمانی وجود دارد و رضایت شغلی نیز می تواند نقش میانجی بین این دو داشته باشد. از سوی دیگر هوش هیجانی رابطه چشمگیری با رضایت شغلی یا تعهد سازمانی نداشته و نقش میانجی نیز بین این دو عامل ندارد.

منصوری و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهش خود اثربخشی آموزش هوش معنوی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه دوم را بررسی کردند. جامعه آماری کلیه دانش آموزان پسر سال سوم مقطع دوم متوسطه شهرستان دلفان در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۴ - ۱۳۹۳ بود. نتایج حاصل از مقایسه میانگین پس آزمون گروهها با تحلیل کوواریانس نشان داد تفاوت معناداری بین پس آزمون گروه کنترل و آزمایش وجود دارد و از آنجا که نمره پس آزمون گروه آزمایش افزایش را نشان میدهد، بنابراین میتوان چنین عنوان نمود که آموزش مؤلفه های هوش معنوی بر پیشرفت تحصیلی فرزندان تأثیر دارد.

جمع بندی:

هوش معنوی توانایی در هر انسان است که می تواند برای حل مشکلات و درک عمیق از مسائل مربوط به زندگی، ارزش ها و آموزش و پرورش مورد استفاده قرار گیرد. در مغز برخی از فرآیندهای عصبی وجود دارد که منجر به حل مشکل در بدن انسان می شود. هوش معنوی انگیزه افراد برای پیدا کردن روابط و متحد سازی است که درجات متفاوتی در افراد مختلف دارد. اگرچه مباحث مستقلی برای تاثیرگذاری هوش معنوی روی آموزش وجود ندارد ولی بسیاری از روانشناسان و متخصصان اجتماعی غیر مستقیم از تاثیر هوش معنوی در یادگیری حمایت می کنند. در مطالعات مختلف تأثیر هوش معنوی بر آموزش توسط نقش معلمان تأکید شده است. بدون شک در فرآیند آموزش باید همه شرایط و امکانات به نحو مطلوب فراهم باشد تا کار آموزش به بهترین شکل ممکن عملی شود. در این میان لازم است معلم با بهره گیری از مهارت ها و توانایی های فردی خود مسیر را برای آموزش مفید فراهم سازد. برخوردای وی از هوش معنوی این فرصت را فراهم می سازد تا در برخورد با دانش آموزان با صبر و حوصله بیشتر، انتقادپذیری بالا، کنترل به موقع احساسات و عواطف، کنترل خشم و عصبانیت و دیگر رفتارهایی که فرآیند آموزش را بهبودمی بخشد، موفقیت بیشتری داشته باشد (گرچی و ترکیان تبار، ۱۳۹۶).

هوش معنوی به عنوان بالاترین هوش وجودی فرد، سبب ایجاد نگرشی جدید و مثبت در فرد نسبت به خود، دیگران و جهان پیرامون او می شود و می توان گفت که بالابودن هوش معنوی در فرد سبب می شود تا معلمان با نگاه مثبتی که نسبت به خودشان پیدا می کنند، بتوانند در حین انجام کار نیز مهارت های خود را به خوبی به کار بگیرند که بدین ترتیب هوش معنوی بالا، توانمندی بالای معلمان را همراه خواهد داشت (مهدیان، عبودپور و کوهدهشت، ۱۳۹۶). همچنین معلمان با هوش معنوی بالا می توانند موجب پیشرفت در آموزش و پرورش دانش آموزان شوند. از طریق هوش معنوی بالا، اثربخشی معلمان بر دانش آموزان می تواند افزایش یابد و این امر آنها را قادر می سازد با گستره دیدی وسیعتر در زندگی شخصی و حرفه ای خود آموزش دهند.

مراجع

- بازیار، علی عسگر و امیریان زاده، مژگان. (۱۳۹۶). رابطه بین هوش هیجانی و هوش معنوی با اثر بخشی معلمان آموزش و پرورش شهرستان سپیدان. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت
- رخساری، سیاوش. حسینی فاطمی، آذر و پیش قدم، رضا. (۱۳۹۶). بررسی ارتباط بین هوش معنوی و هوش هیجانی با رضایت شغلی و تعهد سازمانی مدرسین هیئت علمی و غیرهیئت علمی دانشگاه ها در رشته های زبان انگلیسی :روش تلفیقی (کمی و کیفی). پایان نامه رشته آموزش زبان انگلیسی. دانشگاه فردوسی مشهد

- گرجی، رضا و منصور ترکیان تبار، (۱۳۹۶). هوش معنوی و نقش آن در اخلاق حرفه ای معلمان، سومین همایش ملی مطالعات و تحقیقات نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی ایران، قم، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی سروش حکمت مرتضوی، https://www.civilica.com/Paper-CTCONF03-CTCONF03_072.html
- منصوری، رضا و همکاران. (۱۳۹۵). اثربخشی آموزش مؤلفه های هوش معنوی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع دبیرستان. فصلنامه ی مرکز مطالعات و توسعه ی آموزش جندی شاپور. ویژه نامه ۹۵. ص ص ۷۵-۸۱
- مهدیان، محمدجعفر. عبودپور، ملوک و کوهدشت، رضا. (۱۳۹۶). رابطه رهبری معنوی و هوش معنوی با توانمندسازی معلمان. دوفصلنامه علمی ترویجی علوم تربیتی از دیدگاه اسلام. سال پنجم. شماره ۹. ۲-۲۴
- نقدی کلیشمی، محسن، وکیلی، نجمه و کردستانی، فرشته. (۱۳۹۵). بررسی رابطه میان هوش معنوی و خودآگاهی و خود کنترلی دانش آموزان متوسطه آموزش و پرورش منطقه یک تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز
- Bakhshi, M. (2016). *Spiritual Intelligence and its Role in Education*. JIEB-4. Islamic Azad University, Amol, Iran
- Bakhtiarpor, S. (2009). Predicting the students' academic achievement based on the Intelligence quotient, academic experiences, and demographic variables in the university. *Psychology*, 5 (26), pp. 81-94.
- Howell, A.R. (2004). *The 7 Steps of Spiritual Intelligence*.
- Chin, S.T.S, raman, K, Yeow, A.J, & Eze, U Cyril. (2012). Relationship between Emotional Intelligence and Spiritual Intelligence in Nurturing Creativity and Innovation Among Successful Entrepreneurs: A conceptual Framwork. *Procedia-Social and Behavioral Science* 261-267.
- Emmons, R. (1999). *The psychology of ultimate concerns: Motivation and spirituality impersonality*. New York: Guilford.
- Emmons, R. (2000). Is spirituality an intelligence? Motivation, cognition and the psychology of the ultimate concern. *International Journal for the Psychology of Religion*, 10(1), 3-26.
- Gardner, H. (1999). *Intelligence reframed: Multiple intelligences for the 21st century*. New York: Basic Books.
- George, R. & Visvam, S. (2013). Spiritual Intelligence, its correlation with Teacher Effectiveness and Academic achievement – A Study. *International Journal of Education and Psychological Research (IJEPR)*, Volume 2, Issue 2, pp: 106-110.
- Ghobrai Bonab, B, Salimi, M, Soleimani, L, etal (2007). Spiritual intelligence, *Journal of Education, Journal of modern religious thought*, Vol.10, Pp.147-125 [Persian].
- Ghobrai Bonab, B, Salimi, M, Soleimani, L, etal. (2007). Spiritual intelligence, *Journal of Education, Journal of modern religious thought*, Vol.10, Pp.147-125 [Persian].
- Hamidi, F, Rasoolzade Tabatabaei, K, Afrooz, G.A, etal. (2004). Runaways and effectiveness of family structure and family therapy, supportive therapy in the change. *Journal of Psychology*, Vol.8, No.30, Pp.114-127. (Persian).
- Hosseini, M, Elias, H, Krauss, SE, etal (2010). A Review Study on Spiritual Intelligence, Adolescence and Spiritual Intelligence, Factors that may Contribute to Individual Differences in Spiritual Intelligence and the Related Theories. *Journal of Social Sciences*; Vol.6, No.3, Pp. 429-438.

- Kalantarkousheh et al. (2014). The Role of Spiritual Intelligence on Organizational Commitment in Employees of Universities in Tehran Province, Iran. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 140 ,499 – 505
- King, Ursula. (2008). *The search for spirituality: Our global quest for a spiritual life*: BlueBridge.
- Leenaars, L., & Lester, D. (2006). Perfectionism, depression, and academic performance. *Psychology*, 9, 41-42.
- Mayer, J. D. Salovey, S. & Caruso. G. (2004). Spiritual intelligence or consciousness? *The International Journal for the Psychology of Religion*, 10(1), 47-56.
- Nobel, K. D 2000. *Spiritual intelligence: A new frame of mind*. *Advanced Development Journal*, Vol.9,Pp.1-28.
- Ruiz, R. (2005). *Spiritual dimension in educational leadership*. Doctoral dissertation. The University of Texas-Pan American. Edinburg, Texas.
- Sisk , D.A. , Torrance , E. P. (2001). *Spiritual Intelligence: Developing higher consciousness*. Buffalo,New York: Creative Education Foundation Press.
- Tirri, K .(2006). Conceptual definition and empirical validation of the spiritual sensitivity scale, *Journal of empirical Theology*, Vol.19, No.1, Pp.37-62.
- worth, W. (2006). *Why Spiritual Intelligence Is Essential to Mature Leadership* President, Couscious Pursuits, Inc.

The Effect of Spiritual Intelligence on Educational Management

Fereshteh khodabin * 1 and Ramezan jahanian 2

1 Ph.D. Student of Educational Management, Islamic Azad University, Karaj Branch, Alborz, Iran

2 Faculty Member of Islamic Azad University, Karaj Branch, Alborz, Iran

* Corresponding Author: sanjarip82@gmail.com

Abstract

Management of an organization is one of the important challenges of the current and future world organization, which is why it is possible to direct the direction of the organization through the managers' thinking and action. One of the core competencies that lead to the success of the organization, including educational organizations, is the managerial intelligence. Managers need to cultivate their intelligence at all levels in order to fulfill their task in a balanced and comprehensive manner. The purpose of this study was to investigate the effect of spiritual intelligence on educational management through library studies and referring to articles and research in this field.

Key Words: Spiritual Intelligence, Educational Management, Educational Organization